

Saf (Öz) Şiir

1. Aşağıdaki şiirlerden hangisi Yahya Kemal Beyatlı'ya ait değildir?

- A) Sessiz Gemi
B) Özleyen
C) Rindlerin Akşamı
D) Hazan Bahçeleri
E) O Belde

2. *Yorgun gözümün halkalarında
Güller gibi fecr oldu nümayan,
Güller gibi... sonsuz, iri güller
Güller ki kamıştan daha nalan;
Gün doğdu yazık arkalarında!*

*Altın kulelerden yine kuşlar
Tekrarını ömrün eder ilan
Kuşlar mıdır onlar ki her akşam
Âlemlerimizden sefer eyler?*

*Akşam, yine akşam, yine akşam
Bir sırma kemerdir suya baksam;
Üstümde semâ kavs-i mutalsam!*

*Akşam, yine akşam, yine akşam
Göllerde bu dem bir kamış olsam!*

Bu şiirle ilgili aşağıdaki cümlelerden hangisi yanlıştır?

- A) Batı etkisindeki Türk edebiyatı dönemine aittir.
B) Beşerî aşk imgelerle anlatılmıştır.
C) Sanat için sanat anlayışına bağlı kalınarak yazılmıştır.
D) Serbest müstезat biçimi kullanılmıştır.
E) Kafiye ve rediften yararlanılmıştır.

3. *Denizlerden*

*Esen bu ince hava saçlarınla eğlensin.
Bilsen
Melâl-i hasret ü gurbetle ufk-ı şâma bakan
Bu gözlerinle, bu hüznünle sen ne dilbersin!
Ne sen
Ne ben
Ne de hüsnünde toplanan bu mesâ
Ne de âlâm-ı fikre bir mersâ
Olan bu mâi deniz
Melâli anlamayan nesle âşına değiliz.*

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Serbest müstезat şeklinde yazılmıştır.
B) Arapça, Farsça sözcük ve tamlamalardan yararlanılmıştır.
C) Ahengi sağlamak için kelime tekrarlarına başvurulmuştur.
D) Gerçekçi, somut bir şiir anlayışı vardır.
E) Niteleyici ifadelere yer verilmiştir.

4. Ahmet Haşim'le ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yanlıştır?

- A) Şiirleri imge ve iç ahenk bakımından zengindir.
B) Şiirlerinde dış dünyaya ait gözlemlerin kendi iç dünyasında bıraktığı izlenimleri yansıtmıştır.
C) Hece ölçüsünü hiç kullanmamış, şiirlerini aruzla söylemiştir.
D) Şiirlerinde toplumsal problemlere çözüm arayışları vardır.
E) Anlaşılma kaygısı olmadığı için şiirlerinin dili ağırdır.

5. Yahya Kemal; Verlaine, Baudelaire, Mallarme gibi öz şiir taraftarlarının etkisinde kalmıştır. Şairin amacı, öz şiir anlayışından hareketle, şiire ait olmayan unsurları temizlemek ve şiiri, asıl unsuru olan ritme kavuşturmadır. Ona göre şiir, nesirden çok farklı bir yapıya sahiptir. Şiirlerinde İstanbul semtlerini, bu semtlerde yaşayan insanları, İstanbul ve Boğaziçi'nin doğal güzelliklerini, Türk toplumunun oluşturduğu uygarlığı ve bu uygarlığa duyduğu hayranlığı anlatır. Osmanlı tarihindeki zaferlerin ve yenilgilerin verdiği duygular, doğanın eşsiz güzelliği, din ve sonsuzluk duygusu, yaşlılık ve ölüm onun şiirlerinin kaynağını teşkil eder.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Yahya Kemal'e ait olamaz?

- A) Yargı kesin: Acı duymak ruhun fiyakasıdır
kin, susturur insanı; adına çıdam denir
susulunca tutulan çetele simsiyahtır
o siyah öcalkamacasına gür ve bereketlidir
B) Aldım Rakofça kırlarının hür havasını
Duydum akıncı cedlerimin ihtirasını
Her yaz şimale doğru asırlarca bir koşu
Bağrımda bir akis gibi kalmış uğultulu
C) Kandilli yüzerken uykularda
Mehtabı sürükledik sularda
Bir yoldu parıldayan gümüşten
Gittik bahsaçmadık dönüştен
D) Dönülmez akşamın ufkundayız vakit çok geç
Bu son fasıldır ey ömrüm nasıl geçersen geç
Cihana bir daha gelmek hayal edilse bile
Avunmak istemeyiz böyle bir teselliyle
E) Bizdik o hücumun bütün aşkıyla kanatlı
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı
Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle
Canlandı o meşhur ova at kişnemesiyle

Saf (Öz) Şiir

6. Artık demir almak günü gelmişse zamandan,
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.
Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol;
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Sade bir dille yazılmıştır.
B) Aruz ölçüsü kullanılmıştır.
C) "Gemi" istiaresi yapılmıştır.
D) Kafiye ve rediften yararlanılmıştır.
E) Gurbet teması işlenmiştir.

7. Aşağıdakilerden hangisi Yahya Kemal'in sanat anlayışına ait bir özellik değildir?

- A) Çağdaş Batı şiiri ile divan şiirini birleştirerek neoklasik bir tarz oluşturmuştur.
B) Fütürizm akımına uygun şiirler yazmıştır.
C) Şiirlerinde beslendiği kaynaklardan biri tarihtir.
D) İstanbul Türkçesini başarıyla kullanmıştır.
E) Bir dönem Nev-Yunani sanat anlayışını benimsemiştir.

8. Ahmet Haşim'in yaşam felsefesini şiirlerinden yola çıkarak algılamak mümkündür. O; son derece gururlu, zor beğenen, eleştiriye kapalı, acınmaktan nefret eden bir mizaca sahipti. Bu özellikleri ve içe kapanıklığı onu çevresine ve hayata kuşkuyla bakan bir şahsiyet hâline getirmiştir. Sanatçının sanat hayatında ve şahsi yaşamında, bu bedbin yaşam felsefesi görülmektedir. Zamanın ve hadiselerin haşin, hırçın ve uyumsuz bir insan yaptığı Haşim, bu durum karşısında kendisine hayalî bir âlem kurar. Hayal kavramı aynı zamanda sanatçının söyleminin ve ferdi psikolojisinin de anahtarını oluşturur.

Bu parçadan sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Haşim'in şiirleriyle iç dünyası ve ruhsal yapısı arasında bir uyum vardır.
B) Haşim, şiirlerinde umut ve neşe ön plandadır.
C) Haşim, şiir türünde Türk edebiyatının seçkin ürünlerini vermiştir.
D) Haşim'in sanat anlayışında dönemin siyasi baskısı etkili olmuştur.
E) Haşim, şiirlerini realist bir anlayışla kaleme almıştır.

9. Ağır, ağır çıkacaksın bu merdivenlerden,
Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak,
Ve bir zaman bakacaksın semaya ağlayarak...

*Sular sarardı... Yüzün perde perde solmakta,
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta...*

*Eğilmiş arza, kanar, muttasıl kanar güller;
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller,
Sular mı yandı? Neden tunca benziyor mermer?*

*Bu bir lisân-ı hafidir ki ruha dolmakta,
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta...*

Bu şiirin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimlemeden yararlanılmıştır.
B) Merdiven kelimesi ile kişileştirme sanatı yapılmıştır.
C) Kafiye ve redif kullanılmıştır.
D) "-r" sesi ile aliterasyon yapılmıştır.
E) Akşam vaktinin kızılığını çağrıştıran sözcükler kullanılmıştır.

10. Hep musiki, biraz daha musiki;
Havalanan bir şey olmalı mısra
Deli bir gönülden kalkıp gitmeli
Başka göklere başka sevdalara.

Aşağıdaki şairlerden hangisi, şiirlerini bu dörtlükte savunulan şiir anlayışına göre yazmıştır?

- A) Namık Kemal
B) Mehmet Akif Ersoy
C) Ahmet Haşim
D) Ziya Gökalp
E) Mehmet Emin Yurdakul

11. Vaktiyle öz vatanda bizimken, bugün niçin
Üsküp bizim değil? Bunu duydum, için için.
Kalbimde bir hayali kalıp kaybolan şehir!
Ayrılmamın bıraktığı hicran derindedir.

Bu dörtlüğe hâkim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gurur
B) Hüzün
C) Sevgi
D) Sitem
E) Pişmanlık

